

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. Negyedévre</p>	<p>Felelős szerkesztő: MEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és iaptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piaoz-utca 47. és 49. szám.</p>
---	--	---

Várjunk!

Debreczen, május 12.

Türelem, te magyar nép! Minek a nagy sietség? Annyi ideig vártál türelemmel és kitartással, miért ne várnál még néhány napig, mondjuk addig, amíg a német császár visszatér Berlinbe. Királyunknak most sok és súlyos dolga van. Most par excellence osztrák csás ár és mint ilyen, vendéglátó tisztelet végez. Le kell rónia nagy szövetségesnek egy nagy adósságot. Meg kell köszönnie, hogy Aehrenthal Laxa Alajos nem került a monarchiának még sokkal többbe, mint amennyibe került. Tudjuk, hogy nyilván kitört volna a háború, ha a német császár szövetségi hűsége nagyszerű formában meg nem nyilvánul. Ami így egy vagy másfélezer millióba került, az legalább öt milliárdba került volna, ha a német császár nem lépett volna közbe. Ez csak megérdemel egy kis ünneplést.

Várjunk tehát türelemmel addig, amíg a bécsi császárnapiok elmúlnak. Csak ránk kerül a sor akkor.

Ha pedig akkor sem kerül sor ránk, akkor várjunk türelemmel tovább.

Azonban, ha jól megfontoljuk a kérdést, mi is az, amit várnunk kell? Évszázadok óta vár a magyar valamit. Voltaképpen maga sem tudja mit. A jó

szerencsét-e? Vagy álmainak, ábrándjainak megvalósulását-e, amelyekről pedig tudja, hogy pusztá ábrándoknál nem egyebek és meg nem valósulhatnak, testet nem ölthetnek? Várja talán a jobb jövődőt? Gazdasági életének felszabadulását, fellendülését? Várja talán az osztrák iga alól való fölmentését? Mind hiu dolog! Vér és veríték folyt már mind ezért és mind haszontalanul. Oda vagyunk láncolva Ausztriához s a bilincsek az idők forgásában mind fázesebbekké, súlyosabbakká váltak. Ezt a felszabadulást ugyan a közel jövőben hiába várjuk.

Vagy talán várjuk-e azt, hogy azok, akik idehaza intézik sorsunkat s az ország ügyeinek élén állnak, egyéni becsületek és hűségük legyőzésével kizárólag csak az ország érdekeinek éljenek? Hogy legalább ők, a magyarok legyener igazán azok és szembeszálljanak tekintélyük és hatalmuk erejével az ellenséges elemekkel, amelyek körülünk ólalkodnak s nem engedik, hogy ez a nép a szabad fejlődés útjára térjen?

Minden jel arra mutat, hogy ez is hiábavaló. Valahányszor új vezérek léptek a porondra, akárhogyan ragyogott is rajtuk a páncél és sisak, mindannyiszor újra feltámadt a szivekben az a remény, de mindannyiszor csalódás is járt nyomában. S ha most ugyanaz a

remény ébredne ebben az országban, a keserű csalódásnál egyéb eredménye nem volna.

Mi az tehát, ami most feszültségben tartja a lelkeket? Mi az, amit most vagy a közel jövőben várhatunk? Semmi más, mint az, hogy a király vagy Werkerlét, vagy Andrássyt megbizsa kabinetalakítási kísérletekkel.

Ez az egész és semmi más.

De hát azután? Változik-e valami rendszerben, lényegben, ha akár egyiket, akár másikat megbizsák kormányalakítással? Sem jövődönk nem fordul jobbra, sem óhajaink nem valósulnak meg.

A magyar nép tompa rezignációal veheti azt tudomásul. És valóban mind egy lehet neki, hogy a két favorit közül melyik ér be elsőnek. Oly mindegy az a magyar népnek, mint amily mindegy volt Mohamed perzsa sahnak a löverseny. Bécsben időzésekor ezt az exotikus uralkodót rá akarták bírni, hogy nézzen meg egy löversenyt. A sahn egykedvűen válaszolt:

— Minek? Hogy egyik lö jobban tud futni, mint a másik, azt tudom. Hogy melyik fut jobban, az igazán nem érdekel.

Igy vannak a magyarok a közel alakulással is. Ha az ugynevezett nemzeti

Titokzatos történet.

Annál a lakománál sokat beszélgettünk az elhunyt bajtársakról. A kitűnő bor és opulens vacsora hatása alatt abban a lelki állapotban voltunk, melyben az ember különöser fogékony a legfuresább s legfantasztikusabb esetek és elbeszélések iránt.

— Hát d'Iramond? — kérdezte végül Chavoys kapitány. Voltaképp mi lett d'Iramondnál. Meghalt?

— D'Iramond nál? — mondá Fabert őrnagy komolyan, szinte szomoruan. Uraim, nem vagyok naiv, hiszékeny ember, mint önök valamennyien, de ha erre a történetre gondolok, oly szorongás fog el, aminőt megmagyarázhatlan talányokkal és természetjelenségekkel szemben érez az ember.

— Mondja el — kértük valamennyien.

— Az esetnek vagy öt éve. Saint Germainban feküdtünk, a legesodálatosabb garnizonban. A délelőtt szolgálattal telt el, azután kedélyes reggeli következett a tisztai asztalnál majd parázé kis csevegés a terrazon, este pedig — Páris.

D'Iramond arisztokratikus nevével, ropant vagyonával, előkelő modorával természetesen főszerepet játszott bohó mulatságainknál. Este mindig utolsó volt a vacsoránál, reggel pedig az első a szolgálatban.

Mindez egyszerre megváltozott, mikor

d'Iramond hercegné szívszélhűdés következtében meghalt. Attól a pillanattól kezdve mintha d'Iramond-t kieserítették volna. Beszűntette párisi kirándulásait s a szolgálatól eltekintve, minden idejét egy kis pavilonban töltötte a Rue du Boulingrinban, hol órákig elült anyjának Cabanel által festett arcképe előtt. Hiába igyekeztem a kapitányt magányából kicsalni.

— Nem való ez már nekem — mondá. — Egyszerre megöregedtem. Mig az embernek anyja van, addig fiatalnak tarthatja magát.

Egyre hallgatagabb és hozzáférhetlenebb lett. — Egy téli reggelen, mikor szolgálatba hívtam, rendkívül izgatottnak találtam

— Bizonyára ki fűgsz nevetni — mondá — de épp az imént rendkívüli dolog történt velem.

— Micsoda?

— Ismered ugye, Vincent abbét, a st.-germaini vikáriust? Képzeld csak, az abbé ma reggel egy ministráns gyerek kíséretében jött hozzám s az oltári szentséget hozta. Természetesen nagyon elcsodálkoztam.

— Tévedés lesz a dologban, abbé ur — mondám. — Bizonyára elnézte a címet.

— Nem, nem, épen nem. D'Iramond kapitány urnak a pontos címét adták meg.

— Akkor nagyon rossz tréfát engedtek meg önnel szemben s ha véletlenül rájövök, hogy ki követte el...

— Kapitány ur, esküszöm, hogy az a hölgy, aki önhöz küldött, rendkívül tiszteletreméltó, bizalmat keltő benyomást tett reám.

— Egy hölgy?

— Igen, egy hölgy, kivel a templomtéren találkoztam.... De nini, hiszen itt van.

S az abbé az anyám arcképére mutatott, mely a falon függött. Meg kell vallanom, szívetem nagy szorongás fogta el.

— S biztos ön abban, hogy éppen ezzel a hölgygyel találkozott?

— Egészen biztos, kapitány ur... Ezer közt is megismerném. Nagyon szelid, szomorú arccal ragaszkodott a kívánságához. Azt mondta: „Menjen, kérem, gyorsan, nincs veszteni való idő!” Kétségtelen, hogy ez a hölgy volt az.

— Abbé ur, ez a kép... anyámnak... d'Iramond hercegnének az arcképe, aki alig két hónapja halt meg.

A pap elhalványodott, azután vontatva mondá:

— Kedves gyermekem, sokszor homályosak s kikutathatlanok a gondviselés utjai. Vegye magához a szent Urvaosorát. Mindig nagyon jó dolog békeségben lenni az iste

Megérkezett a friss eredeti Pilseni sör

a Bika és a Royal kávéházak összes helyiségeiben állandóan friss csapolás és üvegekben is kapható. Főraktár: Margit-fürdő telep. Telefon szám 281.

kormányban is csalódhatott, ugyan mi várhat még akár Andrássytól, akár Wekerletől?

Várjunk tehát türelemmel. Igazán jót úgy sem várhatunk.

A szekularizációért.

Hajdumegye tavaszi közgyűlése,

Holnap, csütörtökön délelőtt tarja meg Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlését, amely előrelátóan nagy számmal fogja egybegyűjteni a bizottság tagjait. A közgyűlés napirendjének nem egy tárgya van, amely alkalmas a figyelem felkeltésére, a megyebeli községek ügyei, a társ törvényhatóságok politikai természetű átiratai között sok van ilyen, de a legnagyobb érdeklődés nem ezeknek a pontoknak szól. Lengyel Imre nyugalmazott királyi ítélőtáblai bíró önálló indítványa fogja nagy számmal beterelni a közgyűlési terembe a bizottság tagjait, az az indítvány, amely a *szekularizáció* keresztülvitele érdekében a képviselőházhoz való felirat küldésére sürgeti a vármegyét.

Olvastam e lap hasábjain azt az üdvözlést, amelyet a balmazújvárosi földművesek küldtek Lengyel Imréhez. Olvastam azt a nyílt levelet is, melyben Lengyel Imre köszönetet mond a balmazújvárosi földműveseknek s amelyben ez a tetőtől-talpig magyar és tetőtől-talpig liberális férfiú azt az ellenvetést igyekszik cáfolni, amely azt mondja, hogy az ő indítványa „nem időszzerű”.

Ezt az ellenvetést Lengyel Imre hiába igyekszik cáfolni. Bizony nem időszzerű az. De sietek hozzátenni: csak abból a szempontból nem időszzerű, hogy a mai politikai és társadalmi viszonyok épséggel nem kecsesgötennek valami kedvező kilátással az indítvány eszméjének megvalósulására nézve.

nével... S azután... ki tudja?... a hercegnének odafönt jól fog esni.

Szóval, nem volt mit felelnem. Soha életemben nem gyóntam még oly meghatottan s nem vettem magamhoz Urvaszorát.

Lehet, hogy jó embernek hallucinációja volt, lehet, hogy valami hasonlatosság vezette tévutra. Meggyóntam, megáldoztam — de most már menjünk gyorsan szolgálatba.

Sebesen ügetve lovagoltunk, hogy a már utban levő ezredet elérjük. A fagyott talaj úgy kopogott a lovak lábai alatt, mintha érből lett volna.

Szórakoztatni, mulattatni igyekeztem a barátomat, de ő mindegyre csak visszatért a Vincent abbé látogatására.

Végre beértük az ezredet, jelentkeztünk az alezredesnél s századainkhoz mentünk.

E pillanatban egy ujonc, kinek lova megvadult, a legvadabb vágatásban tartott felénk. Szegény fiú teljesen elvesztette a lova fölötti uralmat s halálfélelmében a nyeregkapába kapaszkodott.

Az ütközés borzasztó volt. Az én jól belovagolt deresem, mint vén praktikus, aki az ilyesmihez hozzá van szokva, egy pillanatra sem ingadozott. De d'Iramond sárgája meghorkant, gyertyaegyenesen felágaskodott s azután hanyattvágódott, lovasát maga alá temetve.

A következő pillanatban csak egy alak-

Apponyi Albert gróf, a vallás- és közoktatásügyi miniszteri székben, kedves Barkóczyjával és néppárti szövetségeseivel — ugye: nem valami nagyon biztat azzal, hogy a feliratnak — ha elküldené is azt Hajdúvármegye — patrónusává szegődjék?! A nagynehcezen elsimitott „Ne temere“-válság, a protestánsok sérelmeinek egész sorozata, az unitárius egyház államsegélyének az 1908-iki költségvetésből való kifejejtése stb. és az épen tegnap kipattantott torna-verseny-mise botránya, ugy-e: mind reménytelenséggel biztatnak a feliratot: A néppárti *Katolikus Népszövetség* országot behálózó kortes-apparátusai: nemde, szintén azt mutatják, hogy alkalmas időben kerülne a törvényhozás elé a hajdumegyei felirat?

És mégis azt mondom: Hajdumegyének meg kell ragadnia az alkalmat, hogy Lengyel Imre liberális hazafias, a nemzetgyarapodását célzó indítványának szellemében követelje az országgyűléstől az egyházi javak szekularizációját! Sokáig úgy sem késhetik az eszme megvalósulása. Ha azok, akiknek fáj a szekularizáció, be is dugják feleiket, lesz idő, amikor hiába akarnak süketek lenni: ha majd minden kötél szakad, ha majd még ijesztőbb lesz a kivándorlás, ha majd a szegénység akkora lesz az országban, hogy az eszme megvalósítása elől többé nem lehet majd elzárkózni. És akkor a szekularizációért folytatott küzdelem krónikájának első lapján ott fog tündökölni Hajdúvármegye neve, glória-fénnyel és ezzel a mondással övezve: „Dicsőség a kezdeményezőnek!”

P.

— Most már szabad a fegyverkivétel. A hivatalos lap mai számában ez a miniszteri rendelet jelent meg:

A m. kir. miniszteriumnak 1908. évi október hó 21-én 4747-M. E. szám alatt kelt rendeletével (Budapesti Közlöny 1908. október 22-iki 242. sz. a.) hadiszükségleteknek az osztrák-magyar monarchia két

talán, vonagló tömeget láttam, azután egy lovat, mely kétségbeesett erőlködéssel ismét talpra állt. Szerencsétlen barátom eszméletlenül hevert a földön, agya egy borzasztó ostkócsapástól volt összeroncsolva.

Sajnálatos véletlenségből orvos nem volt mindjárt kéznél. A sebesültet a markotányos kocsiján kellett St.-Fermainba szállítani. Mikor végre orvosi segélyben részesíthették volna, már késő volt, este 5 órakor meghalt, egy hang nélkül, anélkül, hogy eszméletre tért volna. Én azonban, aki a Vincent abbéval való esetet tudtam, ragaszkodtam ahhoz, hogy a halotti jelentésbe kiegészítsem: „a halotti szentségek ájtatos felvétele után.”

— Ugy-e uraim... ha az ember babonás lenne...

Mindnyájan elhallgattunk. Végre a vastag Pouraille ezredes félig nevetve, félig boszankodva megszólalt:

— Nagyon szeretném önt ezért a kísértetes történetért három napra bezárni. Megmondjam, hogy mi a véleményem róla? Vincent abbé tréfát akart üzni... ha csak föl nem tesszük, hogy d'Iramond kissé pityókos volt. Punktum!... S most uraim a terembe, feketé kávéra. De kérem, hogy az est hátralevő részében csakie asszonyokról és lovakról beszéljünk — különben rossz álomom lesz az éjszaka.

Richard O'Monroy.

államából, Boszniát és Hercegovinát is beleértve, illetve ezeken keresztül Szerbiába és Montenegróba való kivitelére, illetőleg átvitelére vonatkozólag elrendelt tilalom az osztrák császári és királyi kormánynyal egyetértve ezennel *hatályon kívül helyeztetik*.

Ezen rendelet *azonnal* hatályba lép. Budapest, 1909. évi május 11-én.

Wekerle Sándor s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

Tehát most már szabad fegyvert Szerbiába vinni, miután vége a háborus veszedelemnek.

Fuziókormány házfelosztással

Wekerle áll az előtérben.

A politikai válság fejleményei.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap napot is tanácskozással töltött s ma egész délelőtt lázasan dolgozott azon, hogy holnap, amikor Andrássy Gyula gróffal együtt a német császár látogatása alkalmából Bécsbe utazik, egyben körülbelül képet is adhasson a királynak arról, hogy a fuziókabinetnek milyenek a kilátásai.

Függetlenségiék a fuzió ellen.

Egyelőre határozott választ senki sem adhat erre a kérdésre. A függetlenségi párt jövő magatartása egészen kérdéses. Azon dől el a helyzet, mekkora a pártra a Justh-Holló-csoport befolyása? Az kétségtelen, hogy Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf *kész örömmel támogatják a fuziót* s csakis ezt az utat tekintik lehetséges megoldásnak. De a párt radikálisabb elemei haraggal és felháborodással gondolnak arra, hogy a többségi elv most ismét háttérbe szorul. Tegnap ezek magatartásuk megbeszélésére két bizalmas értekezletet is tartottak s egyik vezető emberük felfogásukról a következő nyilatkozatot tette:

— *Mi, függetlenségiék, semmi körülmények közt sem segíthetünk a botránghetes párt feltámasztásában.* Kitarunk csüggedetlenül az önálló bank mellett. És győznünk is kell, mert mit csinálnak, ha a közös bank szabadalmát idején meg nem hosszabbítják? Kaosz lesz itt s alkotmány nélkül akarják kormányozni Magyarországot? Kossuthnak meg kell tudnia, hogy minden új pártalakulási kísérlet ellen tiltakozunk s az a kívánságunk, hogy a függetlenségi párt vegye át a kormányt

Andrássy házfelosztására készül.

Most csak az vár eldöntésre, hogy milyen visszhangra talál a függetlenségi pártban ez a harci kiáltás. Ha a hangos és indulatos tábor zászlaja alá bir csoportosítani nyolevan—száz képviselőt, akkor a békes megoldás egyszerre elveszett. S következik — a házfelosztás.

De úgy is, így is mindenképpen hatvanhetes embert biz meg a korona a kormányalakítással s ez mindenképpen fuziók többségre kíván támaszkodni. Kossuth és

Kutfurási vállalat
DEBRECZEN.

A legolcsóbb árban készíti a legjobb ivó vizű kutakat helyben és vidéken. Szivattyúk állandóan raktáron.

Ehrenreich Sámuel
Széohenyi-utca 44.

Apponyi támogatása állítólag feltétlenül biztosítva van számára.

A *Wekerle-kombináció* mellett azzal érvelnek, hogy az a kibontakozási terv, melyet Wekerle, Andrassy és Kossuth együttesen dolgoztak ki, csak oly mértékben számíthat elfogadásra, hogy azért sem Kossuth, sem Andrassy egymagában nem állhat helyet. Így Wekerle vállalkozásának van a legtöbb possibilitása, annál is inkább, mert az ő támogatására Andrassy is, Kossuth is kész.

Andrassyra viszont abban az esetben kerülhet csak valószínűséggel a sor, ha erős függetlenségi ellenzék támad s küzdelemre van kilátás. Wekerle kijelentette, hogy semmiféle akcióra a függetlenségi párt ellen nem kapható. Andrassyra vár tehát a feladat, hogy a Ház feloszlása esetén a választásokat vezesse.

A fuzió párt programja.

Az új párt programja ismeretes. Ennek alapja a *bankszabadság meghosszabbítása* s ennek ellenértéke gyanánt a kész fizetések fölvetelét köti ki. A katonai vívmányokról csak a kilences-bizottság ismert programjának keretében lehet szó, tehát *nyelvi engedelményekről a korona tudni sem akar*, hanem csakis a zászló- és jelvénykérdésben való jelentéktelen koncessziókról. Ilyen alapon küldik ki Wekerlét, hogy csináljon új pártot.

A nemzeti ellenállás s a nemzeti kabinet eredményei tehát: a kutba esett gazdasági függetlenség s azok a katonai „vívmányok”, melyeket már *Tisza István gróf* felkínált a nemzetnek. Ezért csakugyan érdemes volt kitűzni a tulipánt...

Tanácskozások Kossuthnál.

Justh Gyula ma délelőtt hosszabb látogatást tett *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszternél. Később *Apponyi Albert* gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter látogatta meg a gyengélkedő *Kossuthot* és a két államférfi hosszabb ideig tanácskozott egymással.

Színház és Művészet.

Műsor.

Csütörtörtökön Meztelen nő, színmű. Ujdonság. Ulanoff Dimitri orosz nemzeti táncosok fellépte. B) bérlet.

Pénteken Meztelen nő, színmű. Ulanoff Dimitri orosz nemzeti táncosok fellépte. C) bérlet.

Szombaton Gyermekek, Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Bérczy Ernő bucsu-fellépte.

Vasárnap délután Vájjunk el, vigjáték, Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Zilahy utolsó fellépte.

Vasárnap este Tiszteletes ur keservei, bohózat. Győre Alajos bucsufellépte. Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Utolsó előadás.

Hétfő, Vizsga-előadás.

I. Csók, magánjelenet.

II. Egy kis vihar, vigjáték.

III. Megjött a papa, vigjáték.

IV. Lili, operette.

Solymosi-iskola növendékeinek vizsgálódása.

Bérczy Ernő bucsuja. Szombaton vesz bucsut a debreceni közönségtől *Bérczy Ernő*, szintársulatunk egyik legnépszerűbb tagja. Abonyinak „*Gyermekek*” című drámájában

György kadétot kreálja a fiatal művész, aki ebben a szerepében talán legzajosabb sikerét aratta a debreceni színpadon. A közönség kedvenc színészének felejthetlenné akarja tenni ezt az estét.

A debreceni gyermeknap.

Május 22-ikén és 23-ikán.

A debreceni kereskedők érdeklődése.

Az országos gyermekvédő liga által rendezendő *két gyeémeke*nap sikerének érdekében ma a voltaképpeni munka első napja volt. A vármegyeházán a főispáni titkári szoba, a komoly hivatalos akták előcsarnoka, színes plakátok, egyéb nyomtatványok és felszólító levelek irodahelyiségévé változott, hol piros szegélyű és ugyanoly színű betűs liga nyomtatványok között ott találjuk foglalatoknál *Weszprémy Zoltán* főispánt, *Rásó Istvánt* ezuttal mint a liga irodafőnökét, *Mészáros Ödönt*, a gyermekmenhely ujonnan kinevezett gondnokát és több irasbeli munkára kirendelt segédmunkást.

A titkári szoba kilincsét egymás kezébe adják a ligánapot rendező intéző bizottság tagjai, hol új ideáról, hol pedig végrehajtott utasításról referálva. Ebből a munkából kiveszi részét *Brokcsch Győző*, a m. n. h. y igazgatója, *Publig Ernő* tűzoltó főparancsnok, *Thieszen Arthur*, aki teljes lelkesedéssel állott a jótékony cél szolgálatába és a debreceni sajtó szerkesztői meg munkatársai.

A főispáni telefonra is zajosabb napok köszöntöttek. *Kovács József* polgármester a nagy érdeklődéssel kíséri a két gyermeknap előkészítési munkálatait és mindenben segítségére siet a bizottságnak. Az előkészítési munkálatokból ugyancsak kiveszi részét *Szabó Elek* polgármesteri titkár is.

A mai napon küldettek széjjel kereskedőink és iparosaink részére a két gyermeknapon való részvételi bejelentő ívet, a melyeknek szétthordását egy vármegyeyei és egy városi hajdu teljesíti. Természetesen a mai napon csak egy utcarészben végeztetett el ez a munka, de már ebből is látszik, hogy a kereskedők csaknem teljes számban részt fognak venni a ligánap megtartásában. A plakátok szétthordásának befejezése után az intéző bizottság közölni fogja azon kereskedők és iparosok névsorát, kik a gyermeknapban résztvettek.

Ugyancsak ma este 7 órakor gyűltek össze értekezletre a debreceni címfestők és a Bika szálloda egy külön termében a legnagyobb lelkesedéssel határozták el, hogy a gyermeknapok sikere érdekében a felirásokat díjtalanul eszközlik. Ha néhány nap múlva látható felirások lobogókat büszkén lengeti a szél, ez nemcsak a két gyermeknap figyelmeztetője lesz, hanem a debreceni címfestők írott bizonyítéka is, hogy magyaros szeretettel át tudják érezni a gyermekvédelem magasztos eszméjét.

Irodalom.

Meltzl Hugó: Petőfi tanulmányai.

Bevezetéssel ellátta dr. *Barabás Ábel*. A tavaly elhunyt s érdemeihez képest még mindig nem eléggé ismert és méltányolt magyar tudósnak, *Meltzl Hugónak*, a Petőfikultusz legfanatikusabb ápolójának kitűnő tanulmányait adja X. füzeté gyanánt az *Endrődi Sándor és Ferenczi Zoltán* dr. szerkesztésében megjelenő *Petőfi-Könyvtár*. *Meltzl* tudvalevőleg szász családból származott, anyanyelve német volt, de ennek ellenére olyan lelkes szeretettel munkálkodott a költő emlékének megdicsőítésén, mint kívül magyar ember is kevés. A szerény, tudós férfiú szinte egész életét ennek a mu-

kának szentelte; őt világrészben tanította az embereket a magyar nemzet költőjének ismeretére. Az ő munkássága révén kezdte megismerni a nagy magyar költőt az egész világ, méltó tehát a *Petőfi-Könyvtár* hoz, hogy a derék tudós elvülhetetlen érdemeinek emléket állít, összegyűjtve és kiadva *Petőfire* vonatkozó írásait. E roppant munkásságnak természetesen csak a javát adhatta a *Petőfi-Könyvtár*, de az az őt értekezés, mely a kötetbe került, egész képet ad *Meltzl* gondolatvilágáról. Van benne filozofiai-aesthetikai tanulmány, méltatja *Gyulai Pált*, mint a *Petőfi-irodalom* megalapítóját, ismerteti a költő respublikai programját és politikai optimizmusát, valamint a szielliai *Petőfi-iskolát* s közli gondolatait *Petőfiről*, melyekben ujongó lelkesedése és a költőt megértő bölcsesége egyaránt benne van. Az irodalomtörténetnek kész forrasmű, a közönségnek pedig roppant élvezetes munka ez, mely a *Petőfi-Könyvtár* stilizált magyar borítékában s *Meltzl* arcképével díszítve a *Kunossy, Szilágyi és Társa* cég kiadásában jelent meg. Ára 1 kor. 20 fill.

Tanárok Keletmagyarországi Köre

Hajdu-, Bihar-, Szabolcs-, Szatmár- és Szilágymegye polgári iskola tanárai tömörültek ebben az egyesületben, amely most tartotta évi közgyűlését Hajduböszörményben.

Az Országos Polgáriskolai Tanárgyűlést Bihar-Hajdumegyei köre hétfőn Hajduböszörményben tartotta évi közgyűlését. A vendégek délelőtt 9 órakor értek a városba, hol a város és a városi előkelőségek kocsiját várták s vitték be a református polgári leányiskolába és itt a város és az egyházi villásreggelivel várta őket. Ezután a *Bocskay-szobrot* koszorúzták meg, hol *Fekete Sándor* nagyváradi tanár mondott talpraesett beszédet. A koszorúnak a hajduság színeit viselő szalagján ez a felirat volt:

„*Fejedelem voltál, mégis ember voltál!*”

A városháza dísztermében tartott közgyűlést *Husz Lajos* elnök nyitotta meg tartalmas beszéddel, mely után a város nevében *Somossy Béla* polgármester, a református egyház és esperesség nevében *Balthazár Dezső* dr., a főgimnázium nevében *Köblös Sámuel* igazgató, a tanító testületében pedig *Dobó Sándor* üdvözölte a közgyűlést.

A titkári s pénztári jelentés után *Biró Márk* terjesztette elő javaslatait az orsz. egyesület alapszabályainak módosításához, miket a közgyűlés elfogadott. *Nagy József* előzetes munkája s indítványa után, miután a körhöz csatlakoztak *Szilágyi, Szatmár és Szabolcs* megye testületei — a kör „*Keletmagyarországi kör*”-ré alakult át.

Ezután *Szöke Róza* Hajduböszörményi igazgató tartott „*Petőfi családi költészetéről*” gyönyörű előadást. Majd *Salamon Ernő* nagyváradi tanár „*A fizika újabb haladásáról*” — igen nagy tudásra valló módon értekezett, *Nagy József* (Debrecen) pedig a „*Tanulmányi kirándulásokról*” értekezett, igen praktikus tanácsokat adván az ily kirándulások vezetőinek.

Ezután a választásokat ejtették meg. *Husz Lajos* és *Biró Márk* központi képviselővé, *Nagy József* (Debrecen), *Báthi Zoltán* (Nagyváradi), *Kardos István* (Nyiregyháza) és *Gáspár Gézá* (Nyiregyháza) választmányi tagokká választották meg. Végül elhatározták, hogy a kör jövő évi közgyűlését *Debrecenben* fogja tartani.

A közgyűlés után több mint 100 területes társaság következett, melyen a város előkelőségei is megjelentek. Számos felkötött dicsérte *Somossy Béla* polgármestert, *Kálmán Lajos* főgondnokot, *Köblös Sámuel* főgimnáziumi igazgatót, valamint *Ba-*

Legnagyobb moly kár ellen biztosító Végh Gyula szücsmeister
DEBRECZEN, Piacz-utca 42. Lamprecht-palota
és megóvó intézet

kóczy és Bodnár főgimnáziumi tanárokat és Szolnoky Gerson iskolaszéki elnöklelkész, kiknek főreszük volt a kiválóan sikerült, a hajdu vendégszeretet hangos szóval dicsérfő fogadtatás s ellátás rendezésében.

A társaság a késő éjjeli órákig volt együtt.

Laila.

*

Le roi est mort, vive le roi! A színház meghalt, éljen az orfeum! Ezzel, a magyarra elég szabadon lefordított üdvkiáltással fog már a jövő hét elején élni Debrecen város közönsége, amikor a színház kapuinak bezárásával egy időben, a lenge Muzsa elfoglalja trónját a Bika beli orfeum deszkáin, sokat sejtető öltözékben és festett száján egy jókedvű, frivol nő-tával.

Szóval az orfeum, az egyetlen nyári szórakozóhelye Debrecennek, újra itt van. Vasárnap este lesz a nagy bemutatkozás, de az orfeum-csillagok és orfeum-bolygók egy része már is megérkezett. A csillagok minden bizonynyal elsőrendű csillagok. Van köztük több olyan, aki az orfeum-deszkáról nagyon erősen fog sütni s a debreceni arany-ifjúság megteszi majd „nap”-nak.

De a napok közül is kiválik egy szőke csillag: *Laila Eleveland*.

Erről a Laila Eleveland-ról csodákat mesélnek beavatott orfeumi körökben. A kisasszonynak nem abban merül ki minden tudománya, — mondják — mint az orfeumi diváké, hogy t. i. nem tud énekelni, sőt elragadó bajosan énekel, anélkül, hogy szüksége lenne azon közmondás megérzékítésére: Ha rövid a hangod, told meg egy lábemeléssel.

Laila kisasszonynak a lábemelésekre nem a hangja megtoldása végett van szüksége, hanem azon esztétikai célból, hogy két formás bokájával ámulatba ejtse mindazokat, akik nem hivatásos vakok.

És ennél a pontnál, t. i. a boka-pontnál eljutottunk odáig, amelynél tovább nem lehet menni. Laila kisasszony ugyanis tiszteletbeli zárdanővendék. Kérem, ne tessék mosolyogni, ne tessék azt mondani, hogy: nekem mondja?, mert ez így van és erre az orfeum-igazgatója, Darvasi Antal ur Németh András orgona-kísérete mellett megesküdött.

Laila kisasszony azonban nemcsak azokkal az erényekkel dicsekedhetik, hogy csodásan szőke, szépen énekel, formás bokákon jár és tb. zárdanővendék, hanem egyéb érdekes, kiváló tulajdonsággal rendelkezik. Így verseket ír, ir továbbá cikket, sőt irt már egy könyvet is. Laila kisasszony tud verset írni az édes mamájáról, a nagymamájáról, sőt a szép-mamájáról, még sötébb az úkmamájáról. Azután tud cikkeket írni a szilvaiz áremelkedésnek közgazdasági jelentőségéről, vagy a csókiz árhanatlásáról.

Jelenleg is, míg az orfeum megnyílik, irodalmi munkássággal foglalkozik Laila kisasszony. Az utcára egyáltalában nem jár. Még eddig kétszer ment végig, job-

ban mondvá suhant végig öznyulánk természetével a korzón, de mindkét alkalommal Darvasi ur gardirozta, mert a kisasszonynak olyan elvei vannak, hogy gardedám nélkül még az utcán sem megy végig.

Ezeket az elveket azonban a kisasszony sohasem akasztja szegre, mint arra Darvasi Antal és Németh András megesküdtek.

Aktuális versek.

*

Fagyos szentek monologja.

SZERVACZ.

Szervác vagyok, de fáj minden tagom,
Boldogságom fagyon van, a fagyon;
Ha pusztulás kel lépteim nyomán,
Ha bőszen átkoz ország, tartomány;
Ha rettegve beszél rólam az ember,
Eltelve szent, nagy, szörnyű félelemmel,
Ha könyvet látok, hol megjelenek,
Lelkem akkor kéjtől remeg.

Am elborit a bú s bánatözön,
Ha félelem helyett fogad közöny;
Ha azt mondják az emberek: jöhet,
Bennünk több kárt ölélme nem tehet,
Ha elfagyaszt előlem de mindent
Egy fagyos éj, amely csak nem is szent.
Oh e csapást nem bírja el szívem,
Erőm hát jobb helyre viszem.

PONGRÁC:

Dicső Pongrácnak lenni,
A termést tönkre tenni,
Mi szép, mi szép:
Bejárni a világot,
Puszitani virágot
Derék, derék,
Nincs élvezet csak egy, csak egy:
Ha minden tönkre megy.

Ámde Pongrácnak lenni
S elpusztult földre menni
Az baj, az baj;
Bus arcokat találni,
Ezt nem lehet kiállni,
Jaj, jaj, jaj, jaj,
Szívem örömet abba el,
Mit én pusztított el.

BONIFÁC:

N nes rutabb, csufabb dolog, mint
A konkurrencia;
Eddig nem gyakorolta ezt
Csak az emberfia.

Am ellanulta tőlük ezt
Valami bú s legény;
Ezért ül gyászos felleg most
Az életem egén.

Elpusztult minden, minden itt,
Mielőtt jöttem én;
Pedig hogy csábított ide
Sok emlék s a remény.

S most itt vagyok és téllenül
Tekintek szerteszét;
Oh piszkos konkurrencia,
Mindezt csak te tevéd.

Nem is lát engem soha itt
Senki emberfia;
Elűzött, mindörökké el
A konkurrencia.

Pagát.

Akasztás a vidéknek is!

Az újtörökök és a reakció.

A török forradalom legújabb eseményeit a következő távirataink beszélnek el:

Konstantinápoly, május 12. Öt mozlim papot, akik az osztrák-magyar követségre menekültek, ma kiszolgáltattak a török hatóságnak. A vidékről, igen sok helyről követelik, hogy *elitélteket vidéken is akasztassanak*. A kormány teljesíteni fogja a kívánságot, mert azt hiszi, hogy a provinciákban ezzel a reakcionáriusokat megfélemlíti.

London, május 12. Konstantinápolyi táviratok szerint Üszkűben a helyzet az újtörökökre nézve nagyon fenyegető lett. A helyőrség három tüzerőtisztet, akik az újtörök klubházát felgyújtották, letartóztatták. Százötven albánból álló csapat Üszkűn környékén táboroz.

Konstantinápoly, május 12. Dedeogácsból 30000 katonát küldenek Messzinába, hogy hadjáratot indítsanak a ki-ázsiai reakcionáriusok és különösen a kurdok ellen, akik borzasztó visszaéléseket követnek el a seriátus fogalmával és nagy veszedelemmel fenyegetik a békés lakosságot. A kormány teljesen kiakarja irtani ezt a veszedelmes elemet. A hadiköltséget a Yildiz-kioszkban talált kincsektől fedezik.

A diószegi Berger-csőd.

Itélet előtt.

A nagyváradai törvényszék, — mint tudósítónk jelenti — tegnap folytatta a *Sicherman-család* monstre bűnyügyének tárgyalását, amelyet a bizonyítás kiegészítése végett április 15-én félbeszakított. *Berger Miksa* szőkecsének és manipulációinak szerencsétlen áldozatai ismét megjelentek a bírák előtt. A bizonyítás véget ért és az utolsó tanuvallo-mások is amellet bizonyítanak, hogy *Sicherman Jakab* és családja *áldozata* *Berger Miksának*. Tudósításunk a tárgyalásról a következő:

A folytatólagos főtárgyaláson a bizonyítási eljárás kiegészítése akörül a kérdés körül forog, hogy vajjon *Sicherman Jakab* az eladott *sámsoni* birtok vételárát azért adta-e át *Berger Miksának*, hogy a hitelezőkkel a dolgot rendezze vagy pedig azért-e, hogy a pénzt a hitelezők elől eltüntesse. Továbbá tisztázandó volt az a kérdés, hogy *Sicherman Jakab* tényleg tartozott-e *Rosenfeld Jakabnak* haszonbérrel és a haszonbér-fizetés nem a hitelezők megrövidítése céljából történt-e?

Az első tanu *Benedek Mátyás* az érmihályfalvai kereskedelmi és iparbank vezérigazgatója.

Nem emlékezik pozitíve semmire. Valomása nagyon hiányos. Mégis úgy rémlik előtte, hogy *Sicherman Endre* tényleg volt a bankban és *Rosenfeld Ignáccal* együtt vett fel pénzt. Ő azonban ezt nem mondja határozottan. Csak hallomásból tudja a történetet. Lehet, hogy a pénzfelvétel másképpen történt.

A következő tanu *Rosenfeld Ignác*, határozottan tudja — mert jelen volt a do-lognál — hogy *Berger Miksa* azért kapta

Confirmatióra

leánykáknak ruhára batisztot, ruhavásznat, francia gyapju delaint és 120 cm. gyapju voilet legszebb minőségben olcsó áron szerezhetők be **Szépe Lajos** női divatáru üzletében
Debrecen Kossuth-utca 6.

kezeihez a sámsoni birtok vételárát, hogy a hitelezőkkel egyezséget kössön.

Grósz Emil jelentéktelen vallomása után az elnök bemutat egy csomó váltót, amelyen Sieherman Jakab, mint elfogadó szerepel. Sieherman Jakab erre kijelenti, hogy ezek a váltók hamisak. Az aláírásokat, — mint annyi más váltón — Berger Miksa hamisította.

Ezzel a bizonyító eljárás véget ért. Következtek a perbeszédék. Thury Endre dr. kir. ügyész hosszasan fejtette ki, hogy ő beigazoltnak látja a vádlottak bűnösségét, kérte elítélésüket. Medvigy Gábor dr. védő nagyszabású védőbeszédet mondott. Elmondta, hogy milyen tekintélyes, vagyonos, előkelő család volt az Ermelléken a Sieherman-család. A Berger-csöd, Berger Miksa manipulációja azonban tönkre tette. A védő a tanuk egész sorával igazolta, hogy Sieherman Jakab teljesen jóhiszeműen járt el és hogy Berger Miksa őt és a vádlottakat mind behálózta, anyagilag tönkre tette. A védő bebizonyította azután, hogy a vád minden egyes pontja a tanuvallomások szerint tarthatatlan. Kérte a vádlottak felmentését.

A bíróság a tárgyalást elhalasztotta. Itéletet ma hoznak.

HIREK

A király elutazott.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a király nyolc napi tartózkodás után elutazott a magyar fővárosból. Néhány perccel két óra előtt érkezett a nyugati pályaudvar elé a király, akinek fogadtatására Fülepp Kálmán főpolgármester és Boda Dezső főkapitány jelentek meg. Az uttesten, ahol a király kocsija elhaladt, nagy tömeg állott sorfalat, mely lelkes ovációkban részvételre az ősz uralkodót. Hosszas éljenzés közben szállott ki a király kocsijából, utána Paar gróf főhadsegéd, aki megbotlott és majdnem elesett. A király észrevette a balesetet, gyorsan visszalépett és karon fogva a főhadsegédet, így szólt hozzá:

— Aufpassen!

Fülepp Kálmán főpolgármesterhez fordult ezután a király, ezekkel a szavakkal: — Sajnálom, hogy most csak rövid ideig tartózkodhattam Budapesten.

Boda Dezső főkapitányhoz e szavakat intézte a király:

— A rend, mint mindig, most is példás volt.

A király ezután áthaladt a várótermen és azonnal felszállt szalonkocsijába. Pontban két órakor hagyta el a király különvonata a nyugati pályaudvart és este 6 óra 15 perckor érkezett meg Bécsbe.

— Vilmos császár Pólában. Pólából táviratozzák: A Hohenzollern-jacht, a Stettin cirkálóhajó és a Szeipner torpedóhajó által kísérve, fedélzetén a német császári párral, holnap délben egy órakor ideérkeznek. Az udvari különvonat, melyen a császári pár holnap délután négy órakor tovább utazik Bécsbe, már itt van. A hadikormányzat a molo végén a császári pár fogadására pavillont és a riván szépen feldiszitett diadalkaput állíttatott fel. Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok a császári pár üdvözlésére már ideérkezett. A trieszti helytartó és Patiorek hadtestparancsnokot holnap várják. Holnap érkezik ide Brientből a Phantasie fedélzetén Mária Jozefa főher-

cegnő. A császári pár fogadásánál a csapatok sorfalat fognak képezni. A molón tengerészek fognak állani a tengerészeti zenekarral. Triesztből számos rendőr érkezett.

— Arcképleleplezés. Az izraelita hitközség képviselőtestülete néhai Drucker Mór volt alelnök arcképét megfestette és azt folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor a hitközség tanácstermében tartandó diszközgyűlésen fogja ünnepélyesen leleplezni. Ezen kegyeletes ünnepélyre néhai Drucker Mór ur ismerősei, tisztelői és az összes érdeklődő hitközségi tagok ez uton meghívatra.

— Jóváhagyott házvétele. Debreczen város közgyűlése elhatározta a Hadházi-utca 11-ik számú, Krassula András tulajdonát képező ház megvételét. A közgyűlési határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

— Postás-sztrájk Franciaországban. Párisból táviratozzák: A postahivatalnokok tegnap este a hipodromban tartott gyűlésen elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A lyoni pályaudvarnál már nem indult el a posta. A saintlaza-rei pályaudvarról csak Havre felé indították el a postát. Egy későbbi párisi távirat jelenti: A katonaság talpon van. A kormány elhatározta, hogy a sztrájkoló postásokat katonákkal helyettesíti.

— Állatorvosválasztás Dorogon. Hajdudorogon ma volt az állatorvos választás. Az állásia a község Görög Péter állatorvost választotta meg.

— Vádirat Sovány albiró ellen.

Szatmárnémetiből jelentik: A matészalkai megölt Bordás Demeter kéményséprő ismert ügyében a királyi ügyészség elkészítette vádiratát. A terhelt Sovány Dezső aljárásbíró, aki ellen a btk. 307. szakaszának első bekezdése szerint minősülő erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés van vád gyanánt emelve. A tanuvallomások szerint a veszekedés Sovány hibájából történt. A vádirat 16 tanu terhelő vádlomása alapján készült és a királyi törvényszék ma délután küldte meg a terheltnek Tiszapolgárra, hol felfüggesztése óta tartózkodik.

— Elhunyt tanító. A debreceni ipariskolának mély gyásza van Vántsa György tanító tegnap délután 51 éves korában meghalt. Vántsa népszerű ember volt Debreczenben. Élénk tevékenységet fejtett ki irodalmilag is. Halála mindenfelé őszinte részvétet keltett. Temetése e hó 13-án délután lesz a Rákóczi-utca 50. számú háztól.

— Egy anya rémtette. Bécsből táviratozzák: Wiesner Róza, egy 32 éves asszony, ma nagy nyomorában rémes dolgot követett el. Két kis fiát ledobta harmadik emeleten levő lakásából az udvarra, azután maga is utánuk ugrott. Mind a hárman szörnyen haltak. A kétségbeesett anyának volt még egy harmadik gyermeke is, egy 6 éves kis leány, aki a rémes tett elkövetése idején iskolában volt s így megmenekült.

— Sakkverseny. A debreceni felső kereskedelmi iskola sakk köre által rendezett egyfordulós verseny ma ért véget. Az eredmény a következő: Első—második Kulcsár Dezső alsó A és Markovics István középső B oszt. tanuló és így az általuk játszott játszmáknak 85 százalékát nyerték meg. Harmadik Balog Gábor felső A. Ne gyedik Sebők József felső oszt. tanuló. Díjat nyertek még Láska György, Kovács Sándor, Hídvéger Jenő, Fülöp Béla és Weinberger Emil tanulók. A verseny mintaszerű rendezése Margócsy Emil vezető-tanár érdeme.

— Polónyi Géza milliói. Ilyen címmel, egy azóta megszűnt fővárosi lap, 1906-ban szenzációvá felfújt cikket közölt a Norddeutscher Lloyd újságíróiról. El volt ebben mondva a híres csóri találkozás, majd így folytatja tovább: Az a szerződés, melyet a Tisza-kormány a Cunard-Line-vel kötött, a Norddeutscher Lloydot igen érzékenyen érintette. A Cunard ugyanis Fiumén át a német társaság Brémán keresztül szokta az emberhust Amerikába szállítani. A német cég részéről busásan fizetett hirdetések jelentek meg a fővárosi és vidéki lapokban. Ezeket a hirdetéseket Wohl Lajos — Szőgyén Marich László berlini nagykövet intimusa helyezte el a lapoknál a Winther és Nagy hird. iroda segítségével. A cikk végül azt a következtetést vonta le, hogy úgy Polónyi, mint Wohl alkalmazottai a Norddeutscher Lloydnak. Előbbi pláne milliókat is szerzett e révén. A cikk miatt Wohl Lajos dr. Várkonyi Öskár utján sajtópört indított a cikk szerzője, Németh István ellen, akit a mai esküdszéki tárgyaláson dr. Jójárt Illés védett. Mindjárt a tárgyalás elején Németh kijelenti, hogy a cikket téves információk alapján írta és sajnálkozásának adott kifejezést. E nyilatkozatot főmagánvádló elégtételül elfogadta s visszavont panaszát folytán a bíróság Németh ellen az eljárást beszüntette.

— Meglopott hentes. Luci Ferenc hentes ma panaszt tett a rendőrségen, hogy Bádógos utca 1. szám alatt levő üzletéből, amíg ő távol volt, négy kilogramm sertéshus eltűnt. Gyanuja Daróczy Lajos és Kiss László ellen irányul, akiket az üzletben hátrahagyott. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Nász híres emberek családjában.

Három nevezetes ember családjában előfordult nászról érkezik ma hír: egy államférfi, egy nevezetes hadvezér és a szomorú hírességű Eulenburg herceg családjában. Rómából írják, hogy a múlt héten volt ott Giolitti miniszterelnök harmadik leányának, Máriának, Pino Chiaraviglio mérnökkel való esküvője. Az új férj bátyja már régebben nőül vette a miniszterelnöknek Enrichetta nevű idősebb leányát. — A másik nász Roberts angol tengernagynak, a bur háborúban kitűnt tábornoknak házában lesz a vele-gény maga az agg generális volt: aranylakodalmát ülte meg. Londonból jelentik, hogy lord Roberts e hó 17-én aranylakodalmát fogja megünnepelni. Lord Roberts most 76 éves, de sokkal fiatalabbnak látszik. Ne-jét az angol hadseregben az angol katák védőangyalának tekintik. Az ő buzgának a műve az indiai „The Army Nursing Home” nevű intézet, amelyet az Indiában szolgáló katonák tífusz-halandóságának a meggyógyására emeltek. Lord Robertsnek hat gyermeke van, akik közül már csak kettő van életben. Egyik fia a burok elleni harcokban esett el. — Liebenbergben, Eulenburg kastélyában volt a harmadik nász. Eulenburg herceg legfiatalabb leányának, a 21 éves Eulenburg Viktória hercegnőnek volt az esküvője Haas-Heye brémai festővel. A hercegnő múlt évben Donach Alfréd herceggel váltott jegyet, de ezt az eljegyzést később felbontották.

— Rabló cigányok. Abaujszántóról táviratozzák: Rainer és Modula mezőnyéki fakeskedő-cég irodájába nyolcadikán éjjel cigányok törtek be és az ott lévő Wertheim-szekrényt elvitték. A mezőnyéki csomó váltót és régi pénzeket találtak benne. Még az éjjel visszamentek az irodába, hogy a nagyobb, tizméter-mázsás kasszát is elvigyék. E zajra azonban fölébredt Rainer és kilőtt az ablakon, mire

Bérma

ruhákra batisztot, ruhavásznat, gypju voilet és francia delaint legszebb minőségben feltűnő, olcsó szabott áron ajánl:

Szépe Lajos

újsá divatárú üzlete, Debreczen, Kossuth-utca 6. szám

a cigányok elfutottak. Zsolcán jegyet váltottak Hidasnémetibe, ahol a korcsmárosnak régi pénzzel fizettek és a dus lakoma után a szurdoki erdőben vertek tanyát. Balogh József abauji csendőrmester véletlenül Hidas-Németiben járt és megtudta, hogy a csendőrök betörőket keresnek. Sürgőnyözött Gönczre, ahonnan négy csendőr csatlakozott hozzá és ezek segítségével elfogta a cigányokat.

— **Leölték egy iparossegédet.** Tegnap éjszaka boros állapotban jöttek ki az „Arany kapta” korcsmából Gebei Antal, Gebei József és Ábel Lajos iparoslegények. Vidám, jó kedvvel haladt a három cimbor a hazafelé. Utközben szembe jött velük Gyebnár József. A duhajkodó, beborozott legények belekötöttek egymásba. — Szóváltás keletkezett köztük, mire Gyebnár e'brántotta hatlövetű revolverét és társaira lött kétszer egymásután. A két lövés közül az egyik Gebei Antal hátába furdott. Gebei azonnal összerogyott, mire barátai Gyebnára támadtak és azt földre teperték. A veszekedés zarárá elűsített Orbán János 94. számú és Sári Lajos 32. számú, majd Holló 70-es sz. rendőr, akiknek sikerült Gyebnár kezéből a revolvert kivenni. A rendőrök a verekedő legényeket a rendőrség bünyügyi osztályához kísérték, ahol rizet alá helyezték őket. A helyszínre csakhamar kivonultak a mentők is, akik Gebeit a közokórházba szállították.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötöttek házasságot: Szabó István—Perjesi Erzsébettel, Szatmári Sándor—Krisztián Erzsébettel, Sándor Bálint—Szabó Juliánával, Fábán Károly—Tamás Eszterrel. Házassági kihirdetés véggett jelentkezett: Klinger Péter—Vajna Ilonával.

— **Egy 125 éves ember bűnbánó vallomása.** Bukarestből jelentik: Az „Adverul” és a „Minerva” szinte hihetetlen esetről írnak. Bermanesti községben a napokban meghalt egy Mecelu nevű ember, aki 125 esztendő volt. Halálos ágyán megvallotta, hogy 25 éves korában, tehát száz esztendő előtt, a magyar határon, Pojana községben megölte a szeretőjét. Azt vallotta, hogy baltával ütötte agyon s a holttestet hevenyészett rözsemáglyán elégette.

— **A nap halottal.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Szőke Istvánné ref. 21 éves, Szűcs András ref. napszamos 55 éves, Mezei Juliánna ref. 26 éves, Latzkó Sándor ref. 6 napos, Vántsa György ipariskolai rajztanár ref. 50 éves, Fortin Pirocska ref. 22 hónapos.

— **Az Arany Bika Mulató.** Páratlanul áll az a nagy érdeklődés, amely az „Arany Bika Mulató” vasárnapi megnyitóját előadása iránt a közönség minden rétegében megnyilvánul. Az igazgatóság semmiféle áldozatoktól nem riad vissza, hogy a közönség igényeinek megfelelő műsort állítson össze. A megnyitóját műsorban tizenegy elsőrendű attrakció foglal helyet. Az artista művészet több jeles taggal szerepel a műsoron. A társulat karnagya Huber Sándor közismert népdalszerző, zenetanár, kinek több száz magyar népdal és egyéb zeneszerzeményei nemcsak az ország határain belül, hanem külföldön is ismertek.

— **Kiadó lakás.** Szent-Anna-u. 5. (a Gondy féle házban) egy négy szobás földszinti utcai lakás a körülmények változása folytán aug. 1-től kiadó. Értekezhetni Szávay Gyula ural az Iparkamaránál.

— **Szombattól a Magyar Király kávéházban** a budapesti hírneves első női zenekar 2 művész közreműködése mellett fog hangversenyezni.

— **A n. é. hölgyközönség** teccses tudomására hozom, hogy női divattermetet Széchenyi-utca 25. szám alól Petterfia-utca 19. szám alól (Postaépüle) helyeztem át. Kötöny tisztelettel Grünfeld Salamon,

— **Női és férfi ruhát** szépen és gyorsan tisztított és javított a lejutányosabb árban Elek András Egyház-tér 3.

— **Fényképészeti** készülékek és kellékek kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Arthur papirkereskedésében.

— **Kugler** (Gerbeaud) csukorkák főraktára Kontek Gézánál.

— **Piac-utca** legforgalmasabb helyén irodának vagy garzon lakásnak nagyon alkalmas nagy utcai szoba tágas előszobával kiadó. Czim a kiadóba.

— **Költőzködőknek** villanyesengő bevezetéseket, javításokat és évi karbantartást, valamint villanycsillárokat átcserelését a legjutányosabban eszázóli Földes Sándor elektrotechnikai vállalata, Piacz-u. 26. Nagytraktik udvar. Telefon 210.

Terménynyitőzsde.

Schwarz E. debreceni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. május 12.

Készárú 10—15-el olcsóbb	
1909. októberi buza	11.84—35
1908. májusi buza	13.90—91
1909. áprilisi buza	14.40—41
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	9.37—38
1909. áprilisi rozs	9.70—71
októberi zab	7.47—48
1908. májusi zab	8.38—39
1909. áprilisi zab	8.85—86
1900. májusi tengeri	7.63—64
juliusi tengeri	8.84—86

Értesítés.

Virág- és kertészeti üzletemet a mai napon a **Városház alól**

Piac-utca 28. szám alá

helyeztem át.

A n. érdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérem

tisztelettel

Paczelt János.

Kiültetéshez szükséges virágpalánták és növények megrendelhetők.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek

Női divatalkalmakban, — Volle

Delaine selyem szövetek, —

ruha vásznakban.

Oriási választék

: napernyőkben. :

629—1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. törvényszék 6525. 1909. P. sz. végzése folytán a vasonybuko t Rosenberg Dzsóz csődtömegéhez tartozott s még be nem folyt 7982 kor. 79 fili. névértékű aktív követeléseknek nyilvános árverésen való eladása rendeltetvén el, ezen árverés foganatosítására határidőül **1909. évi május hó 19. napjának délután 3 órája** kir. törvényszék árverési termebe kitűzték, hova érdeklődők meghivatnak a zal, hogy az árverési vételárra legtöbbet ígérő által azonnal készpénzben lesz fizetendő.

Megjegyeztetik, hogy az elárverezendő aktív követeléseknek sem fennállásáért sem valódiságáért, sem behajthatóságáért a csődtömeg szavatosságát nem vállal s hogy az aktív követelések lejár kivonata Dr. Nagy Sándor csődtömeggondnok irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debreczen 1909. április hó 30-én.

Oláh Géza, bírói kiküldöt.

Tavaszi öltönyt felöltöt, színes mellényt

legszebben tisztít

H R A B É C Z Y A N T A L

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók-üzlet Csapó-utca 28.

Telefon 323. sz. ➔

➔ Alapított 1880.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

Apró hirdetések.

Remek irodarács faragott diófából eladó a Központi Bankban,

Üvegezett nagy veranda. jó ajtó, ablak építkezés miatt eladó.

Üzlethelyi égek (kt. 1 re kiadók Hunyady-utca 17. sz. a.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy e y próba bevásárlást eszközöljön Tisztelte Kaiser Salamon.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Bani Bádogos-utca 4. szám.

Ügyes varrólányok azonnali belépéssel felvételnek Vanger Sándor Batthyányi-u. 1.

200 hektó ó és új kitűnő Sámsonkeri bor eladó. 50 literen felüli mennyiségben is kapható. özv. Borossy Gyuláné Batthyányi utca 4.

Egy új szecskavágó gép és répvágó gép eladó Teleki-utca 16.

Emerich Arnold Pi ez-utca 83 saját termésű finom Böcskay kerti borait bordószámra és palackokban ó ó áron árulja.

Köser bodega és vendéglő Hunyady-utca 11. szám ala t meggyut. Hideg és meleg ételek kaphatók. Abonemák elfogadtatnak. Rosner, bodegás.

Mérlegképes könyvelő felvétetik. Czim a kiadobivatalban.

Egy mellék üzlet helyiség kiadó Szécsenyi utca 47.

Egy szép hátilló teljes felszereéssel olcsón eladó Hajnal-utca 9. szám alatt.

Modern lakás. 5 szoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, gáz vilany stb. augusztus hó 1 től kiadó. Pövebbet Bekes Lajos uri dívat üzletében.

Egy utcai csinosan butorozot szoba előszobával a Piacz utcán kiadó Czim a kiadóba

Saját termésű, finom Böcskay kerti fajbor hordószámra (nagyobb mennyiségben is) olcsó árban eladó Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 3.

CZIGARETTÁZOK!
100 db. hüvely nikotinnal mentes:

Kip hop	08	Riz	14
Tizli	10	Parafis	14
Délihá b	12	Arany	20

"Kulbri", különlegesség 16 k.
Kapható HARMATH szivarkahüvely különlegességek sorátárában Debrecen, füvészkeret u. 14.

Legbiztosabb szőpítőszer a Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!
Szépségt, fiatalít! Legkiválóbb szer szőplő, megfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappán 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1-2-3 koronás ávegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonozsvi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszercsarnok
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyezsárva” gyógyszerár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Lüszter köpeny

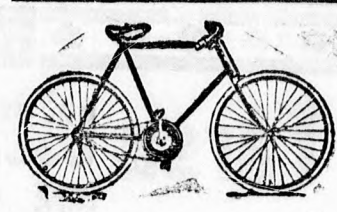
hosszu frt 7.50

Vászon köpeny

frt 5. --

HALMÁGYI divatáruházában.

Eladó
egy 4 lóerejű jókarban levő
légszeszmotor
Megt. kinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Kerékpározók

mielőtt **kerékpárt** vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, **saját érdekében** keresse fel üzemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet be mindent. Raktáron tartok elsörendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölk. **Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek** raktára és mindezek javítása

B. pártfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ezelőtt Geller és Németh Debreczen, Hatvan-u. 8.

• Milliő háziasszonyak tisztitanak •
Globus
• Fémtisztítókivonatal •
mely a legjobb Fémtisztítőszer a világon.

Tavaszi idényre
Férfi-, fiu- és gyermek ruhák
óriási választékban megérkeztek.
Kérjük kirakatainkat megtekinteni.
Grünfeld Adolf és Társa
DEBRECZEN,
Kistemplom mellett, (sarek bolt.)

Magyar ember csak ma var ás ányvizet ig ek!
Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.
Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.
Egy liter viz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	Borhegyi, hughajtó	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fokut, az ásványvizek királya	Boholti, udító viz	Káson fokut (Salutaris) jód és lithium tart.
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Előpataki, sárgaság ellen	Répati, égvényes ásványviz
Bodoki-Matild, alkális savanyviz	Felsőrákosi Mária, légsóhurut ellen	Székely-Selter, idült gyomorhajok ellen
Baross, vesehaj ellen	Hargitaligeti, udító ital	Stojkai, czukorbetegség ellen
	Borszéki fokutnál kőszvény ellen	

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a **természetes ásványviz** gyógyítása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizek.
Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.
Helyi képvis. Halmágyi József — Kapható mindenütt

Női czipőket

Telefon 602.

Férfi czipőket

nagy választékban, nagyon olcsón

csak **Glück Ede**

cipő üzletében vehetünk

Kossuth-utca sarkán. A kistemplommal szemben.

Tessék meggyőződni!

Gyermek czipőket

Telefon 602

Fiu czipőket

Kovács Gyula és Társanői és gyermek felöltők divatterme
Debreczen, Főter 55. sz.
*** (Hungária kávéház mellett). ***Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi idény
ujdonsággal legszebb választékban divattermünkbe raktáron vannak, melyek megtekintésére b.
látogatásukkal szerencsétlenül méltóztassanak.**A tavaszi idény ujdonságai:**

Sima és angol hosszú palettók. Ottomán selyem kabátok, kimonok, divat gallérok

Leány és gyermek felöltők.

Costümök és divat aljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák. Juponok. Csiptekül, selyem és szövet blousok.

Még számos itt fel nem sorolt cikk, melyek nagy választékban raktáron vannak, a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be.

KONCZ JÓZSEF

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN.Műhely és főüzlet: **Arany János-utca 10. sz.**

Felvételi üzletek:

Batthyányi-utca 2. szám és Vár-utca 3. szám. Zenede kisépületében, az udvarban.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító műhelyemet **Vár-utca 3. szám alól****Arany János-utca 10. szám alá**

(saját házamba) helyeztem át, hol költséget, fáradságot nem kimélve, a mai kor igényeinek megfelelően, a technika legújabb vívmányu gépekkel berendezkedtem és így azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezen szakmában a versenyt a fővárosi üzletekkel szemben minden tekintetben kiállom miért is a nagyérdemű közönség bocsos partfogását kérve teljes tisztelettel

KONCZ JÓZSEF.

A nagyérdemű közönség kényelmére a felvételi helyiséget a Vár-utca 3. szám alatt fenntartom.